

Nadaljnji uporabniki

Cilj tega dokumenta je na preprost način pojasniti obveznosti, ki jih morajo v skladu z uredbo REACH izpolnjevati nadaljnji uporabniki.

Različica 1.0
December 2013

PRAVNO OBVESTILO

Ta dokument vsebuje smernice o obveznostih v skladu z uredbo REACH in razlaga, kako te obveznosti izpolniti. Vendar uporabnike opozarjamo, da je besedilo uredbe REACH edini verodostojni pravni referenčni dokument ter da informacije v tem dokumentu ne predstavljajo pravnega nasveta. Evropska agencija za kemikalije ne prevzema nobene odgovornosti za vsebino tega dokumenta.

Referenčna št.: ED-02-13-719-SL-N
ISBN: 978-92-9244-210-1
Datum objave: december 2013
Jezik: SL

Evropska agencija za kemikalije (ECHA) pripravlja niz „poenostavljenih“ različic smernic v zvezi z uredbo REACH, da bi bile ustrezne smernice o uredbi REACH, ki jih je že objavila, dostopnejše industriji. Ti dokumenti so kratki povzetki in kot taki ne morejo vsebovati vseh podrobnosti, ki so navedene v celotnih smernicah. Zato vam v primeru negotovosti priporočamo, da dodatne informacije poiščete v celotnih smernicah.

Izjava o omejitvi odgovornosti: To je delovni prevod dokumenta, ki je bil v izvirniku objavljen v angleščini. Izvirni dokument je na voljo na spletni strani ECHA.

© Evropska agencija za kemikalije, 2013
Naslovnica © Evropska agencija za kemikalije

Razmnoževanje je dovoljeno le ob polni navedbi vira v obliki „Vir: Evropska agencija za kemikalije, <http://echa.europa.eu/>“, in pod pogojem, da je o tem pisno obveščena Enota za komunikacije pri agenciji ECHA (publications@echa.europa.eu).

Če imate v zvezi s tem dokumentom vprašanja ali pripombe, jih pošljite na obrazcu za povratne informacije v zvezi s smernicami (navedite referenčno številko dokumenta, datum objave, poglavje in/ali stran dokumenta, na katero se nanaša vaša pripomba). Obrazec za povratne informacije v zvezi s smernicami je na voljo v oddelku „Podpora“ na spletišču agencije ECHA: comments.echa.europa.eu/comments_cms/FeedbackGuidance.aspx.

Evropska agencija za kemikalije

Poštni naslov: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finska
Naslov za obiskovalce: Annankatu 18, Helsinki, Finska

Kazalo

1. UVOD	4
2. OSNOVNE INFORMACIJE	5
2.1 Vloga nadaljnjega uporabnika	5
2.2 Postopki iz uredbe REACH in dejavnosti nadaljnjih uporabnikov	5
2.3 Scenarij izpostavljenosti in opredeljene uporabe.....	6
3. GLAVNE OBVEZNOSTI NADALJNJIH UPORABNIKOV	7
4. OBVEŠČANJE V DOBAVNI VERIGI	9
4.1 Obveščanje dobavitelja o uporabi nadaljnjega uporabnika	9
4.2 Odziv dobavitelja na informacije o uporabah kupca	10
5. NADALJNJI UPORABNIKI IN INFORMACIJE, KI JIH SPOROČI DOBAVITELJ	10
5.1 Pogoji uporabe niso vključeni v scenarij izpostavljenosti	11
6. OBVEŠČANJE V DOBAVNI VERIGI V ZVEZI Z ZMESMI	12
7. KJE POISKATI DODATNE SMERNICE IN DRUGE USTREZNE INFORMACIJE?	14

1. Uvod

Te strnjene smernice vsebujejo jedrnat in preprost uvod v zvezi z obveznostmi, ki jih morajo v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 (uredba REACH) izpolnjevati nadaljnji uporabniki. V njih so kratke razlage v zvezi z načini za ugotavljanje vlog nadaljnjih uporabnikov. Prav tako so v njih predstavljene različne okoliščine, s katerimi se lahko sreča nadaljnji uporabnik. Prav tako vključuje tudi kratko predstavitev različnih obveznosti in možnosti ukrepanja, med katerimi lahko izbira nadaljnji uporabnik glede na okoliščine. Poleg tega so navedena tudi načela in zahteve, ki jih morajo izpolnjevati dobavitelji zmesi, da izpolnijo svoje obveznosti v zvezi s predložitvijo ustreznih informacij svojim kupcem.

Te strnjene smernice so namenjene predvsem vodstvenim delavcem in strokovnjakom za okolje, zdravje in varnost v podjetjih, ki uporabljajo kemikalije v Evropskem gospodarskem prostoru¹ (EGP). Ta podjetja lahko delujejo v veliko različnih panogah in so lahko mikro, mala ali srednje velika ali velika podjetja. Te smernice jim bodo omogočile boljše razumevanje vloge nadaljnega uporabnika in obveznosti, ki jih mora izpolnjevati nadaljnji uporabnik v skladu z uredbo REACH. Na podlagi razlag iz teh smernic se lahko odločijo, ali je treba prebrati tudi celotne *Smernice za nadaljnje uporabnike*.

Ta dokument bo uporaben tudi za proizvajalce, uvoznike in distributerje. Čeprav sami niso nadaljnji uporabniki, bodo lahko na podlagi teh strnjenih smernic ustrezno razumeli potrebe in obveznosti svojih kupcev ter zato zagotovili boljšo komunikacijo v dobavni verigi.

Podjetja s sedežem zunaj EGP, ki izvažajo svoje izdelke v EGP, lahko te strnjene smernice pomagajo razumeti obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati podjetja v EGP.

¹ Evropski gospodarski prostor sestavljajo Islandija, Lihtenštajn, Norveška in 28 držav članic Evropske unije.

2. Osnovne informacije

2.1 Vloga nadaljnjega uporabnika

Uredba REACH natančno določa posebno vlogo nadaljnjega uporabnika. Nadaljnji uporabniki so podjetja ali posamezniki, ki uporabljajo kemikalijo kot tako ali v zmesi pri svojih industrijskih ali poklicnih dejavnosti. Pojem „uporaba“ ima v uredbi REACH zelo splošen pomen, saj vključuje skoraj vse dejavnosti, ki se izvajajo z uporabo snovi kot take ali v zmesi (npr. predelava, formulacija, hramba, obdelava).

Nadaljnji uporabniki imajo ključno vlogo pri spodbujanju varne uporabe kemikalij tako, da varno uporabo zagotavljajo tudi na svojem mestu uporabe ter da ustrezne informacije o svoji uporabi in izdelkih sporočajo svojim dobaviteljem in kupcem.

Za posamezne nadaljnje uporabnike veljajo različne obveznosti, kar je odvisno od vrste dejavnosti, ki jo izvajajo, in njihovega položaja v dobavni verigi. Te vrste dejavnosti vključujejo dejavnosti, ki jih izvajajo naslednji subjekti:

- formulatorji zmesi,
- industrijski končni uporabniki snovi kot takih ali v zmeseh,
- poklicni končni uporabniki snovi kot takih ali v zmeseh,
- proizvajalci izdelkov,
- ponovni polnilci.

Podjetje, ki ima vlogo nadaljnjega uporabnika, lahko ima tudi druge vloge iz uredbe REACH, kot je vloga proizvajalca, uvoznika ali distributerja. Proizvajalci in uvozniki morajo na primer obvezno registrirati snovi, ki jih proizvajajo/uvažajo. Vloga in obveznosti so odvisne od posamezne dejavnosti, ki se izvaja v zvezi z vsako od snovi, uporabljenih kot takih, v zmesi ali v izdelku.

Če podjetje izvaja dejavnosti, ki so omejene na skladiščenje in dajanje v promet snovi kot take ali v zmesi za tretje osebe, ima to podjetje vlogo distributerja. Ta vloga je drugačna kot vloga nadaljnjega uporabnika. Obveznosti distributerja so omejene na predložitev informacij v dobavni verigi. Te informacije so opisane v Dodatku 1 k *Smernicam za nadaljnje uporabnike*.

V skladu z opredelitvijo iz uredbe REACH se kot nadaljnji uporabniki ne obravnavajo naslednji uporabniki, čeprav imajo pravice in obveznosti nadaljnjega uporabnika, če izpolnjujejo nekatere pogoje:

- uvozniki snovi, kadar dobavitelj imenuje edinega zastopnika,
- ponovni uvozniki snovi.

2.2 Postopki iz uredbe REACH in dejavnosti nadaljnjih uporabnikov

Uredba REACH je začela veljati 1. junija 2007. Njen cilj je zagotoviti visoko raven zaščite zdravja ljudi in okolja, spodbujati alternativne metode za ocenjevanje nevarnosti snovi in prost pretok snovi na notranjem trgu ter hkrati zagotoviti večjo konkurenčnost in inovativnost. Za doseganje teh ciljev je v skladu z uredbo REACH potrebna aktivna vključenost vseh udeležencev v dobavni verigi, in sicer na različnih ravneh.

Nadaljnji uporabniki se morajo zavedati vpliva, ki ga lahko ima vsak od postopkov iz uredbe REACH na njihove dejavnosti, in razmisliti o tem, kako bi lahko sodelovali, da bi se zagotovilo najboljše delovanje celotnega sistema.

A. **Registracija** je glavna zahteva iz uredbe REACH, v skladu s katero mora proizvajalec ali uvoznik za vsako snov, proizvedeno ali uvoženo v količinah, ki so enake ali večje od 1 tone/leto, agenciji ECHA predložiti sklop določenih informacij v obliki registracijske dokumentacije. Če proizvedena ali uvožena količina doseže ali preseže 10 ton/leto, je treba predložiti tudi oceno kemijske varnosti, da se ocenijo nevarnosti zaradi intrinzičnih lastnosti snovi. Če snov izpolnjuje nekatere kriterije v zvezi z nevarnostmi, vključuje ocena kemijske varnosti tudi oceno izpostavljenosti, s katero se dokaže, da je mogoče tveganje, ki bi ga povzročila izpostavljenost, nadzorovati z nizom delovnih pogojev in ukrepov za upravljanje tveganj, oblikovanih za podprte načine uporabe. Registracijski zavezanec dokumentira oceno kemijske varnosti v poročilu o kemijski varnosti (CSR).

Nadaljnji uporabniki morajo o svojih načinih uporabe obvestiti registracijskega zavezanca, od katerega bodo v zvezi z nevarnimi snovmi nato običajno prejeli informacije o varni uporabi snovi v obliki varnostnega lista, ki lahko vsebuje tudi informacije o scenariju izpostavljenosti (glejte poglavje 2.3 teh strnjenih smernic).

B. **Evalvacijo** izvedejo pristojni organi v zvezi z več snovmi in različno dokumentacijo. Tudi če ta postopek ne vpliva neposredno na nadaljnje uporabnike, lahko evalvacija dokumentacije povzroči spremembo ocene registracijskega zavezanca in zato spremembo podprtih načinov uporabe ali priporočil, ki jih uporabnik prejme od dobavitelja.

Poleg tega se lahko za snov sčasoma ugotovi, da spada med snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost (SVHC), zato je lahko nato uvrščena na seznam kandidatnih snovi, kar pomeni, da začnejo za nadaljnje uporabnike veljati dodatne obveznosti, zlasti obveznosti v zvezi z obveščanjem. To je na kratko razloženo v poglavju 3 teh smernic in podrobneje pojasnjeno v celotnih *Smernicah za nadaljnje uporabnike*.

C. Ko se snov, ki vzbuja veliko zaskrbljenost in ki je vključena na seznam kandidatnih snovi, sčasoma doda na seznam snovi iz Priloge XIV k uredbi REACH, je za tako snov potrebna **avtorizacija**. Nadaljnji uporabnik lahko takšno snov uporablja samo, če izpolnjuje pogoje, določene v okviru avtorizacije, ki se dodeli udeležencu, ki je v dobavni verigi na višji stopnji, ali če sam zaprosi za avtorizacijo (vlogo lahko predloži tudi več različnih udeležencev skupaj). Upoštevati je treba, da uredba REACH določa tudi izjeme v zvezi z zahtevami za avtorizacijo za načine uporabe snovi, dodane na seznam snovi iz Priloge XIV, če so izpolnjeni nekateri pogoji (več informacij o tem je na voljo v poglavju 8 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike*).

D. Poleg tega se lahko z **omejitvami** omeji ali prepove proizvodnja, dajanje v promet ali uporaba snovi, da se tako zaščitita zdravje ljudi in okolje pred nesprejemljivimi tveganji. To snov lahko nadaljnji uporabnik uporablja samo, če njegov način uporabe ne spada med omejene načine uporabe. V poglavju 8 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike* so podrobne informacije, ki so pomembne za nadaljnje uporabnike.

2.3 Scenarij izpostavljenosti in opredeljene uporabe

Ko registracijski zavezanci zaključijo oceno kemijske varnosti, uporabijo poročilo o kemijski varnosti kot podlago za pripravo **scenarijev izpostavljenosti**. Scenariji izpostavljenosti se priložijo varnostnemu listu za snovi, ki so bile registrirane in ocenjene.

Scenariji izpostavljenosti so ena od glavnih novosti, uvedenih z uredbo REACH, pri čemer so namenjeni za spodbujanje varne uporabe snovi. Opisujejo, kako so lahko ljudje in okolje izpostavljeni snovi pri proizvodnji, industrijski ali poklicni uporabi ali potrošniški uporabi in med uporabno dobo izdelka. Najpomembnejše je, da je v scenariju izpostavljenosti opisan način, na

katerega proizvajalec ali uvoznik priporoča, da se nadzoruje izpostavljenost ljudi in okolja zadevni snovi, s čimer se zagotovi varna uporaba snovi. Te zahteve se obravnavajo kot **pogoji uporabe**.

Pogoji uporabe vključujejo **delovne pogoje** in **ukrepe za obvladovanje tveganj**. Delovni pogoji opisujejo pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, ko delavci ali potrošniki uporabljajo snov (npr. pogoji predelave, lastnosti okolja). Ukrepi za zmanjševanje tveganja so ukrepi, ki omejujejo ali preprečujejo izpostavljenost ljudi in in delov okolja med proizvodnjo ali uporabo snovi (npr. izpušne prezračevalne naprave, sežigalnica odpadnih plinov). Kadar se delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja izvajajo pravilno, se zagotovi, da so tveganja pri uporabi snovi nadzorovana.

Scenariji izpostavljenosti, ki jih prejme nadaljnji uporabnik, bi morali zajemati opis vseh njegovih načinov uporabe in načinov uporabe njegovih nadaljnjih kupcev. V skladu z uredbo REACH se ti načini uporabe imenujejo „**opredeljene uporabe**“. Vsak nadaljnji uporabnik ima pravico, da svoje načine uporabe sporoči svojemu dobavitelju, zato da se ti načini ocenijo in so vključeni v scenarij izpostavljenosti, če je zahtevan. Scenarij izpostavljenosti lahko vključuje samo eno uporabo ali več opredeljenih uporab.

Veliko obveznosti nadaljnjega uporabnika je povezano s scenariji izpostavljenosti. Povzetki teh scenarijev so v poglavju 5 teh smernic ter podrobneje opisani v poglavjih 4 in 5 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike*.

3. Glavne obveznosti nadaljnjih uporabnikov

Glede na okoliščine in včasih tudi osebno izbiro mora nadaljnji uporabnik morda izpolniti eno ali več obveznosti ali prostovoljno izvesti enega ali več ukrepov. To poglavje vsebuje povzetek glavnih dejavnosti in časovnih rokov, ki veljajo za nadaljnje uporabnike.

Obvestite dobavitelja o uporabi, kadar snov še ni registrirana

Nadaljnji uporabnik mora predložiti zahtevo dvanajst mesecev pred rokom za registracijo, dobavitelj pa mora oceniti tveganje takšne uporabe. Nadaljnji uporabniki morajo dobavitelju predložiti dovolj informacij in mu tako omogočiti, da uporabe vključi v svojo oceno.

Skrajni rok za registracijo za leto 2018 (za količine enake ali večje od ene tone na leto) je 31. maj 2017.

To je prostovoljni ukrep, ki temelji na poslovnih zahtevah.

Obvestite dobavitelja o uporabi, ki ni vključena v varnostni list za registrirano snov

Dobavitelji morajo svoje obveznosti izpolniti pred naslednjo dobavo. Če je naslednja dobava predvidena v manj kot enem mesecu od datuma, ko od nadaljnjega uporabnika prejmejo zahtevo, imajo dobavitelji za izpolnitev svojih obveznosti na voljo en mesec. Nadaljnji uporabniki morajo dobavitelju predložiti dovolj informacij in mu tako omogočiti, da uporabe vključi v svojo oceno.

To je prostovoljni ukrep, ki temelji na pregledu varnostnega lista, ki ga izvede nadaljnji uporabnik.

Ko prejmete varnostni list, ustrezno ukrepajte

Ko nadaljnji uporabniki prejmejo varnostni list, morajo opredeliti in izvesti primerne ukrepe za ustrezni nadzor tveganj na mestu uporabe.

Ko nadaljnji uporabniki prejmejo varnostni list z informacijami o delovnih pogojih in ukrepih za zmanjševanje tveganja iz scenarijev izpostavljenosti, morajo preveriti, ali ti pogoji in ukrepi vključujejo uporabo snovi in pogoje uporabe.

Če se pogoji na mestu uporabe ujemajo z informacijami iz prejetega scenarija izpostavljenosti, ni potreben razen dokumentiranja skladnosti noben nadaljnji ukrep. V nasprotnem primeru morajo nadaljnji uporabniki ukrepati tako, kot je opisano v poglavju 5 teh strnjenih smernic.

Ukrepati je treba v dvanajstih mesecih od prejema varnostnega lista za registrirano snov.

Nadaljnji uporabniki morajo upoštevati tudi pogoje vsake omejitve ali avtorizacije, ki velja za to snov in ki je navadno navedena v varnostnem listu.

Informacije sporočite dobaviteljem

Če predlagani ukrepi za obvladovanje tveganja niso primerni in kadar koli so na voljo nove informacije o nevarnostih, morajo nadaljnji uporabniki o tem obvestiti dobavitelje. To je treba storiti takoj.

Priporočljivo je, da nadaljnji uporabniki, kadar uporabljajo snov, vključeno na seznam za avtorizacijo, o tem obvestijo svoje dobavitelje. Nadaljnji uporabnik lahko predloži vlogo za avtorizacijo ali pa poskrbi, da je njegova uporaba vključena v avtorizacijo, odobreno za dobavitelja ali proizvajalca.

Informacije o varni uporabi sporočite svojim kupcem

Nadaljnji uporabniki, ki dobavljajo nevarne snovi ali zmesi drugim nadaljnjim uporabnikom ali distributerjem, morajo predložiti varnostni list. Vendar to ne velja, če je snov ali zmes naprodaj širši javnosti in so že na voljo zadostne informacije glede nujnih ukrepov, razen če varnostni list zahteva nadaljnji uporabnik ali distributer.

Varnostni list je treba predložiti, če to zahteva nadaljnji uporabnik ali distributer za nekatere zmesi, ki niso razvrščene kot nevarne, vendar vsebujejo nevarne snovi v večjih koncentracijah nad določeno mejo.

Nadaljnji uporabniki morajo posodobiti varnostni list, če so na voljo nove informacije o ukrepih za zmanjševanje tveganja ali nevarnostih, če je bila dodeljena ali zavrnjena avtorizacija ali če je bila uvedena omejitev. To je treba storiti takoj.

Nadaljnji uporabniki, ki izdelke dobavljajo nadaljnjim uporabnikom ali distributerjem, morajo zagotoviti dovolj informacij, da se omogoči varna uporaba izdelka, če izdelek vsebuje snov, ki je na seznamu kandidatnih snovi, in če je koncentracija take snovi v izdelku $\geq 0,1$ % (w/w). Te informacije je treba potrošnikom sporočiti na njihovo zahtevo.

Poročilo nadaljnjega uporabnika o kemijski varnosti

Nadaljnji uporabnik bo moral morda pripraviti poročilo nadaljnjega uporabnika o kemijski varnosti. To je ena od možnih ukrepov, ki je na voljo, kadar uporaba nadaljnjega uporabnika ni vključena v scenarij izpostavljenosti (več informacij o tem je na voljo v poglavju 5 teh strnjenih smernic). Ta ukrep je treba izvesti v dvanajstih mesecih od prejema varnostnega lista za registrirano snov.

Poročilo nadaljnjega uporabnika za agencijo ECHA

Nadaljnji uporabniki morajo agenciji ECHA predložiti nekatere informacije v obliki poročila za posamezne primere.

Nadaljnji uporabniki morajo izpolniti to zahtevo, kadar:

- morajo pripraviti poročilo nadaljnjega uporabnika o kemijski varnosti (DU CSR),
- njihova uporaba ni podprta in jim ni treba pripraviti poročila DU CSR v nekaterih okoliščinah,
- imajo za snov drugačno razvrstitev, kot jo imajo za isto snov vsi njihovi dobavitelji te snovi.

4. Obveščanje v dobavni verigi

Uredba REACH je breme dokazovanja v zvezi z varnostjo kemijskih snovi prenesla na proizvajalce, uvoznike in nadaljnje uporabnike, ki morajo zdaj zagotoviti, da proizvajajo in uporabljajo kemikalije tako, da nimajo učinkov na zdravje ljudi in okolje. Za doseganje tega cilja je zelo pomembno obveščanje v dobavni verigi med registracijskimi zavezanci in nadaljnji uporabniki.

Ko mora registracijski zavezanec izvesti oceno kemijske varnosti za snovi, ki jih namerava registrirati, mora najprej zbrati informacije o nevarnih lastnostih in uporabah snovi. Te zbrane informacije zajemajo vse uporabe snovi v njenem življenjskem ciklu (kot take in v zmesi), vključno z uporabo izdelkov, ki vsebujejo to snov, in stopnjo, na kateri so odpadki.

To pomeni, da mora registracijski zavezanec razumeti, kako se snov uporablja na nižjih ravneh dobavne verige. Informacije o uporabi, ki jih prejme od nadaljnjih uporabnikov, so ključne, saj registracijski zavezanec sam morda ne pozna vseh načinov uporabe snovi.

4.1 Obveščanje dobavitelja o uporabi nadaljnjega uporabnika

Uredba REACH so določa posebne mehanizme za povezovanje informacij o lastnostih snovi registracijskih zavezancev in informacij o uporabi snovi nadaljnjih uporabnikov². Nadaljnji uporabniki imajo pravico, da o svojih uporabah obvestijo dobavitelja, na podlagi česar jih lahko ta opredeli, oceni in vključi v registracijsko dokumentacijo za snov. To je pomembno zlasti za snovi, za katere je potrebna ocena kemijske varnosti. Nadaljnji uporabniki bodo morali upoštevati pogoje, navedene v poročilu o kemijski varnosti in sporočene prek varnostnega lista. Zato je v interesu nadaljnjega uporabnika, da čim prej in čim bolj učinkovito obvešča dobavitelja. Do obveščanja lahko pride pred registracijo snovi ali po njej, kadar določena uporaba ni vključena v prejete scenarije izpostavljenosti.

Poudariti je treba, da sporočanje uporabe udeležencem na višjih ravneh v dobavni verigi ni obvezno. Nadaljnji uporabniki lahko imajo svoje razloge, zakaj o svoji uporabi ne želijo obvestiti drugih (tj. poslovni razlogi ali zaradi zaupnosti podatkov). Če se tako nadaljnji uporabnik odloči, da o svoji uporabi ne bo obvestil udeležencev v dobavni verigi na višjih ravneh, je treba sprejeti dodatne ukrepe, npr. da mora nadaljnji uporabnik prenehati uporabljati snov ali izvesti oceno kemijske varnosti nadaljnjega uporabnika.

Učinkovito obveščanje o varni uporabi snovi temelji na nedvoumnem opisu uporabe in pogojev

² Nadaljnji uporabniki lahko prav tako zaprosijo za vključitev v forum za izmenjavo informacij o snoveh (SEIF) za posamezno snov, da bi lahko tako z drugimi delili ustrezne podatke, ki so jim na voljo. Podjetja, ki nameravajo registrirati isto snov v postopnem uvajanju, se bodo pridružila forumu za izmenjavo informacij o snoveh, da si bodo izmenjala podatke o intrinzičnih lastnostih snovi, se izognila podvajanju študij (izpolniti morajo zlasti obveznost, da delijo vse podatke testiranj na vretenčarjih) in postopno oblikovala eno skupno predložitev za vsako snov. Za več informacij o postopkih izmenjave podatkov in možni vključenosti nadaljnjih uporabnikov glejte *Smernice za izmenjavo podatkov*, ki so na voljo na echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

uporabe. Za skupno komunikacijo prek organizacij sektorja je bilo ugotovljeno, da je to učinkovit način za ravnanje s pretokom informacij o uporabah, kadar takšni sektorji obstajajo. V veliko sektorjih so bili vzpostavljeni usklajeni pristopi s splošnimi opisi, ki so specifični za vsak sektor. Ocena kemijske varnosti registracijskih zavezancev običajno temelji na teh opisih uporabe, specifičnih za posamezni sektor.

Priporočeno je, da nadaljnji uporabniki vzpostavijo stik z organizacijo v svojem sektorju in preverijo, ali takšni standardni opisi uporabe že obstajajo, ter se prepričajo, da taki opisi vključujejo tudi njihove uporabe.

Obveščanje prek organizacij morda ne bo izvedljivo, kadar so v sektorju uporabe na primer neredne ali se izvedejo le izjemoma ali kadar ustrezna sektorska organizacija ne obstaja. V takih primerih mora nadaljnji uporabnik opisati svojo uporabo in pogoje uporabe neposredno svojemu dobavitelju, da jih lahko ta vključi v oceno kemijske varnosti.

Za nadaljnjega uporabnika, ki o svojih uporabah obvešča neposredno svojega dobavitelja ali svoje kupce, je priporočljivo, da uporabi javno dostopne predloge ali vprašalnike dobaviteljev, zasnovane za ta namen.

Več podpore za podjetja, ki morajo dobavitelju sporočiti informacije o uporabah, je na voljo v poglavju 3 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike*.

4.2 Odziv dobavitelja na informacije o uporabah kupca

Dobavitelj, ki obvešča nadaljnjega uporabnika, je lahko tudi sam nadaljnji uporabnik, distributer ali proizvajalec/uvoznik, ki je snov registriral. Če je dobavitelj nadaljnji uporabnik (na primer formulator, ki dobavlja zmesi udeležencem v dobavni verigi na nižjih stopnjah), se lahko odloči, ali bo informacije predložil svojemu dobavitelju ali jih bo obravnaval neposredno sam. Če je dobavitelj tudi distributer, mora informacije takoj predložiti svojemu dobavitelju.

Dobavitelj, ki prejme take informacije in jih obravnava sam, se lahko odzove na več načinov:

- dobavitelj lahko oceni uporabo in po potrebi posodobi ali pripravi oceno kemijske varnosti. Dobavitelj nato po potrebi predloži končni scenarij izpostavljenosti kupcu;
- dobavitelj lahko ugotovi, da uporabe ni mogoče vključiti kot opredeljene uporabe, ker ni varna za zdravje ljudi ali okolje. V tem primeru ta uporaba postane uporaba, ki jo dobavitelj odsvetuje. Dobavitelj mora uporabniku in agenciji ECHA takoj predložiti razloge za takšno odločitev v pisni obliki.

Če dobavitelj v oceni še naprej ne podpira takšne uporabe, se mora nadaljnji uporabnik odločiti, kako bo ukrepal, če ne želi prenehati z uporabo.

5. Nadaljnji uporabniki in informacije, ki jih sporoči dobavitelj

Nadaljnji uporabnik mora opredeliti in upoštevati primerne ukrepe za nadzor tveganj. Ti ukrepi so običajno navedeni na varnostnem listu. Nadaljnji uporabniki naj upoštevajo, da jih lahko dobavitelji obveščajo na različne načine, kar je odvisno od nevarnosti snovi in količine, ki jo registracijski zavezanec na višji ravni dobavne verige proizvede/uvozi.

Ko nadaljnji uporabnik prejme informacije iz scenarijev izpostavljenosti, mora preveriti, ali so v njih vključene uporaba in predvidene uporabe njegovih izdelkov ter pogoji uporabe. Da bi lahko nadaljnji uporabnik to preveril, mora zbrati in oceniti informacije o tem, kako se snov

uporablja v njegovem podjetju, in po potrebi o tem, kako jo uporabljajo njegovi kupci. Te informacije je treba primerjati z informacijami, vključenimi v scenarije izpostavljenosti. Ta postopek je podrobneje pojasnjen v poglavju 4 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike*. Dodatne uporabne informacije so na voljo v praktičnem vodniku „Kako lahko nadaljnji uporabniki obravnavajo scenarije izpostavljenosti“³.

Rezultat takšnega preverjanja so lahko naslednje okoliščine:

1. uporaba, delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja ustrezajo uporabi, delovnim pogojem in ukrepom iz scenarija izpostavljenosti. V tem primeru uredba REACH ne določa nobenih dodatnih ukrepov;
2. uporaba, delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja ne ustrezajo v celoti scenariju izpostavljenosti, vendar je mogoče uvesti prilagoditve za zmanjšanje razlik in ohranitev vsaj enake minimalne ravni izpostavljenosti (imenovano tudi skaliranje). V tem primeru uredba REACH ne določa nobenih dodatnih ukrepov;
3. uporaba in/ali pogoji uporabe niso vključeni v scenarij izpostavljenosti. V tem primeru ima nadaljnji uporabnik na voljo več možnosti, pri čemer se mora odločiti, kako bo ukrepal.

Nadaljnji uporabnik mora svoje ugotovitve dokumentirati in jih hraniti, da so na voljo organom za izvrševanje.

5.1 Pogoji uporabe niso vključeni v scenarij izpostavljenosti

Če nadaljnji uporabnik ugotovi, da njegova uporaba ni vključena v prejeti scenarij izpostavljenosti, se mora odločiti, kako bo ukrepal. Izbira lahko med več možnostmi.

Naslednji seznam povzema ključne možnosti, ki so na voljo nadaljnjemu uporabniku. Več podrobnosti o tem je na voljo v poglavjih 4 in 5 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike*.

A. Navežite stik z dobaviteljem in ga obvestite o uporabi, s čimer boste zagotovili, da bo ta uporaba postala „opredeljena uporaba“ in bo vključena v dobaviteljevo oceno kemijske varnosti. Učinkoviti načini obveščanja dobavitelja so opisani v poglavju 4.1 zgoraj.

B. Izpolnite pogoje uporabe, opisane v prejetem scenariju izpostavljenosti; to bo morda povzročilo spremembe v postopku ali uvedbo novih ukrepov za obvladovanje tveganj.

C. Zamenjajte snov z drugo snovjo, za katero ni potreben scenarij izpostavljenosti ali za katero je na voljo scenarij izpostavljenosti, ki vključuje pogoje uporabe nadaljnjega uporabnika. Dodatna možnost je, da nadaljnji uporabnik namesto obstoječega procesa uporabi proces, pri katerem ni potrebna zadevna snov.

D. Poiščite drugega dobavitelja, ki zagotavlja VL za snov ali zmes s priloženim scenarijem izpostavljenosti, ki vključuje vašo uporabo.

E. Pripravite poročilo nadaljnjega uporabnika o kemijski varnosti. V poročilu nadaljnjega uporabnika o kemijski varnosti so dokumentirani pogoji uporabe, v skladu s katerimi je mogoče snov varno uporabljati za uporabe, ki niso vključene v scenarij izpostavljenosti dobavitelja. Upoštevati je treba, da je priprava te ocene kemijske varnosti nadaljnjega uporabnika preprostejša in manj obširna kot ocena kemijske varnosti, ki jo izvede registracijski zavezanec. Poglavje 5 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike* opisuje ključne korake, ki jih je treba upoštevati.

Upoštevajte, da uredba REACH omogoča nekatere izjeme v zvezi z zahtevo za pripravo poročila nadaljnjega uporabnika o kemijski varnosti, tudi če uporaba ni vključena v scenarij izpostavljenosti dobavitelja. Primeri, v katerih se uporabljajo izjeme, so:

- za snov ni potrebno predložiti varnostnega lista,
- dobavitelju ni treba predložiti poročila o kemijski varnosti,
- skupna količina snovi ali zmesi, ki se uporablja, je manjša od 1 tone/leto,
- snov je razredčena pod določeno mejo koncentracij iz člena 14(2) uredbe REACH,
- snov se uporablja za v proizvod in proces usmerjene raziskave in razvoj (PPORD).

V poglavju 4 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike* so na voljo seznam vseh izjem in ustrezna pojasnila.

6. Obveščanje v dobavni verigi v zvezi z zmesmi

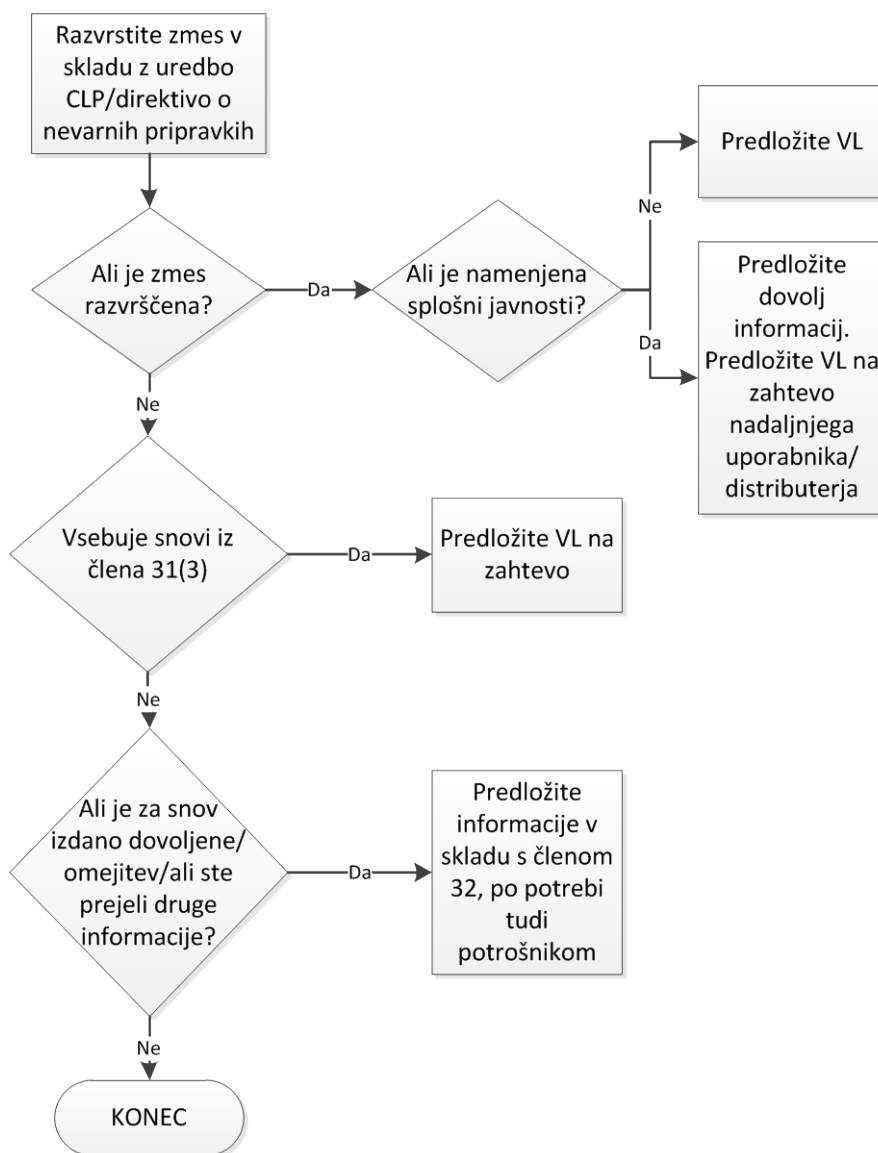
Uredbi REACH in CLP določata pravne obveznosti, ki so pomembne za formulatorje, ko sporočajo informacije o zmesih. Slika 1 prikazuje primere, v katerih je treba varnostni list ali druge informacije o zmesi predložiti nadaljnjim uporabnikom in distributerjem.

Pri pripravi varnostnega lista mora formulator vanj vključiti ustrezne scenarije izpostavljenosti in navesti druge ustrezne informacije z varnostnih listov, ki so mu bili predloženi. Cilj je zagotoviti informacije, ki bodo pomagale pri zaščiti zdravja ljudi in okolja na takšen način, da jih lahko prejemnik razume brez težav. Glavni koraki so:

- **primerjava informacij**, ki jih je formulator prejel od svojih dobaviteljev:
 - formulator bo moral morda primerjati tudi informacije, ki jih je prejel za različne snovi in od različnih dobaviteljev, da bodo takoj na voljo za nadaljnjo obdelavo;
- **prepoznavanje pomembnih informacij**, ki jih je treba sporočiti udeležencem v dobavni verigi na nižjih ravneh:
 - glavni cilj je sporočiti ustrezne pogoje uporabe. To področje se še vedno razvija, pri čemer je primerna metodologija odvisna od okoliščin. V celotnih *Smernicah za nadaljnje uporabnike* ni podrobnega opisa teh metodologij, vendar so navedeni glavni pristopi in ključni pomisleki;
- **učinkovito sporočanje informacij**:
 - če je formulator pripravil poročilo o kemijski varnosti za zmes ali sestavine, ki jo sestavljajo, je treba ustrezne scenarije izpostavljenosti priložiti varnostnemu listu. V nasprotnem primeru lahko formulator sam izbere najprimernejši način za predložitev informacij. Na voljo so naslednje možnosti:
 - a. vključite informacije v glavno besedilo varnostnega lista (VL),
 - b. priložite informacije za varno uporabo zmesi,
 - c. priložite ustrezne scenarije izpostavljenosti za snovi v zmesi kot prilogo.

Postopek mora biti čim bolj učinkovit, sorazmeren s tveganjem ter ustrezen in razumljiv za prejemnike.

Več podrobnosti o pravnih obveznostih in o tem, kako je mogoče sporočiti informacije, je na voljo v poglavju 7 celotnih *Smernic za nadaljnje uporabnike*.

Slika 1: Povzetek poteka postopka, kadar je treba varnostni list (VL) ali druge informacije o zmesi predložiti nadaljnjim uporabnikom in distributerjem. Upoštevati je treba, da dobavitelju ni treba predložiti varnostnega lista kupcem.

7. Kje poiskati dodatne smernice in druge ustrezne informacije?

V teh strnjenih smernicah sta na voljo povzetek in kratko pojasnilo glavnih obveznosti, ki jih določa uredba REACH za nadaljnje uporabnike. Vendar je priporočeno, da preberete tudi celotne *Smernice za nadaljnje uporabnike*, da boste izpolnili vse zahteve in obveznosti, ki veljajo za vas. Za podjetja, ki na podlagi tega dokumenta ugotovijo, da imajo vlogo nadaljnjega uporabnika, je priporočljivo, da preberejo tudi celotne smernice. Te so na voljo na echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

Celotne *Smernice za nadaljnje uporabnike* vsebujejo več podrobnih informacij o različnih obveznostih in možnostih, ki so na voljo nadaljnjim uporabnikom glede na okoliščine in informacije, ki so jih prejeli od dobavitelja. Nekatere podrobnejše in pomembne informacije so na voljo tudi v naslednjih dokumentih in spletnih straneh:

- spletna stran „Nadaljnji uporabniki“ na spletišču agencije ECHA: <http://www.echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users>;
- Praktični vodnik 13 „Kako lahko nadaljnji uporabniki obravnavajo scenarije izpostavljenosti“: <http://www.echa.europa.eu/sl/practical-guides>;
- vprašanja in odgovori o poročilih nadaljnjih uporabnikov echa.europa.eu/qa-display/-/qadisplay/5s1R/view/reach/Downstream+users+reports;
- *Smernice za pripravo varnostnih listov*: echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach;
- orodje Navigator, s katerim je mogoče ugotoviti, katere obveznosti mora izpolniti posamezna industrija: <http://www.echa.europa.eu/support/guidance-on-reach-and-clp-implementation/identify-your-obligations>.

EVROPSKA AGENCIJA ZA KEMIKALE
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINKI, FINSKA
ECHA.EUROPA.EU